

1985ರಲ್ಲಿ ನಾನು ವಿಮಾನ ಕಾರ್ಯಾನ್ವಯನ್ನು ಸೇರಿಕೊಂಡಾಗ, ನಮ್ಮೆದುರು ಭಾರತದ ಮೊಟ್ಟೆ ಮೊದಲ ದೇಶೀಯ ವಿನ್ಯಾಸದ ಮಲ್ಲಿ ರೋಲ್ ಮಲ್ಲಿ ಮಿವನ್ ಹೆಲಿಕಾಪ್ಟರ್‌ನ ಪ್ರಾರ್ಚ್‌ ಇತ್ತು. ಆ ಹೆಲಿಕಾಪ್ಟರ್ ಸಂಶೋಧನೆ ಮತ್ತು ವಿನ್ಯಾಸದಲ್ಲಿ ಹೊಡಿದ್ದ ನನ್ನ ಒಂದು ವಿಶೇಷ ಅನುಭವವನ್ನು ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳಲು ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ.

ನನ್ನ ‘ಗಂಡು’ ಹೆಸರಿನಿಂದ ಒಂದಿಷ್ಟು ಲಾಭವೂ ಇದೆ! ಎರಡು ದಶಕಕ್ಕೂ ಹಿಂದಿನ ಫೋಟೋ ಜೆರ್ಕ್‌ ಹೆಲಿಕಾಪ್ಟರಿನಲ್ಲಿ ದೇಶೀಯ ವಿನ್ಯಾಸದ ಚಾರ್ಫೆರ್‌ ಅನ್ನು ಇಂಟರ್‌ಚೋ ಮಾಡುವ ಪ್ರಾರ್ಚ್‌ ಅದಾಗಿತ್ತು. ಚಾರ್ಫೆರ್‌ ಎಂಬುದು ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಜಲಾಂತರಾಮಿಗಳ (ಸಬ್‌ಮೆರಿನ್‌) ವಿರುದ್ಧ ಬಳಸುವ ಅಸ್ತ್ರ. ಇದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಅರ್ಮಿಂಗ್ ಮತ್ತು ಪ್ರೆರಿಂಗ್ ಸಹಾರ್ಟ್‌ಗಳನ್ನು ವಿನ್ಯಾಸ ಮಾಡಿ ಪ್ರಾರ್ಚ್‌ನ ಮುಖ್ಯ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಹೊತ್ತಿದ್ದೆ. ಇದಿಗೆ ಅಸ್ತ್ರವನ್ನು ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಲು, ಮುಂಬೆನಿಂದ ಯುದ್ಧದ ಹಡಗಿನಲ್ಲಿ ಹೊರಟು ಹಗಲೂ ರಾತ್ರಿ ಅರಬ್ಬೀ ಸಮುದ್ರದಲ್ಲಿ ಪಯಣ ಮಾಡಿ, ಗೈತ್ತಾರ್ ತಾಣಕ್ಕೆ ತಲುಪಬೇಕಿತ್ತು. ಯುದ್ಧದ ಹಡಗನ್ನು ನಾನು ಏರಿದಂತೆ, ಅಲ್ಲಿಯ ನಾವಿಕರು ಸಾಲಾಗಿ ನಿಂತು ಶ್ರಿನಿಂದ ನನಗೆ ಸಲ್ಯಾಚ್ ಮಾಡಿದಾಗ ನಾನು ಕಕ್ಷಾಂತಿಸಿಯಾಗಿದ್ದೆ. ಯಾರೋ ‘ಕ್ಷಾಪ್ನ್ಯಾ ವೈಫೋ’ ಎಂದು ಟಿಪ್ಪಣಿಸ್ತು ಹೇಳಿ ‘ಇಲ್ಲ ಇಲ್ಲ, ನಾನು ವಿಮಾನ ಕಾರ್ಯಾನ್ವಯಿಸಿ ಒಂದಿರುವ ಎಂಜಿನಿಯರ್...’ ಎಂದು ವಿವರಿಸಿದೆ. ತಕ್ಷಣ ನನ್ನನ್ನು ತಡೆದು ‘ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಯುದ್ಧದ ಹಡಗಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶವಿಲ್ಲ’ ಎಂದರು. ಹಡಗು ಲಂಗರು ಹಾಕಿರುವಾಗ, ಹಿರಿಯ ಅಥಿಕಾರಿಗಳ ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಒಳಗೆ ಹೋಗಿ ನೋಡುವ ಅವಕಾಶ ಇದೆ. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿ ನಾನು ಹಗಲು ರಾತ್ರಿ ಹಡಗಿನಲ್ಲಿ ಪರಿಸರಬೇಕಿತ್ತು. ನನಗಾಗೇ ನೊಕಾಪಡೆಯ ದಿಲ್ಲಿಯ ಹೆಡ್ ಕ್ಷಾಟರ್‌ಸ್‌ನಿಂದ ಅನುಮತಿ ದೊರೆತಿತ್ತು. ನಾನು ಅದನ್ನು ಹೇಳಿದಾಗ ತಿಳಿಯಿತು, ‘ನೇಮಿಕಂಡ್’ ಹೇಸರನ್ನು ಒಮ್ಮಿಗೆ ಅವರು ಗಂಡಸು ಎಂದು ತಿಳಿದು ಅನುಮತಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಈಗ ‘ಈ ಯುದ್ಧ ವಿಮಾನದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರು ರಾತ್ರಿ ಕಳೆಯಲ್ಲ ಯಾವ ಅನುಕೂಲಗಳೂ ಇಲ್ಲ. ಮಹಿಳೆಯನ್ನು ಕರೆದೋಯ್ಲಲು ಅನುಮತಿ ಇಲ್ಲ’ ಎಂದು ನನ್ನನ್ನು ತಡೆದಿದ್ದರು. ಆದರೆ, ಅಸ್ತ್ರ ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಆ ವಿವರದ ತಜ್ಞಾದ ನನ್ನನ್ನು ಕರೆದೋಯ್ಲುವುದೂ ಅನಿವಾರ್ಯವಿತ್ತು. ಕಡೆಗೂ ಮೂನಾರಲ್ಲು ಗಂಡಿಗಳ ನತರ ದಿಲ್ಗಿ ‘ಸಿಗ್ರಾಲ್’ ಹೋಗಿ, ಮರು ಅನುಮತಿ ಪಡೆದು, ನನಗೆ ಯುದ್ಧದ ಹಡಗಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶ ಸಿಕ್ಕಿತ್ತು. ಅಂದಹಾಗೆ, ಹಡಗಿನಲ್ಲಿ ಅಥಿಕಾರಿಗಳ ಬೋರ್ಡ್ ರೂಮ್‌ಗೆ ಹೋದಾಗ, ಅಲ್ಲೊಂದು ಹೋಸ್ಟ್‌ರ್ ಕಂಡಿತು. ಅದರಲ್ಲಿ ಏನು ಬರೆದಿತ್ತು ಗೊತ್ತೆ?

‘Why is a ship called a she? Oh there is always a lot of bustle around her, and a lot of men. It takes a fortune to keep her looking good. She is absolutely uncontrollable without a man at the helm.’

ಎಂತಹ ಮೇಲ್ ಚಾವನಿಸ್ಕಿಂತ ಹೋಸ್ಟ್‌ರ್ ಎಂದು ಒಳಗೆ ಕುದಿದಿದ್ದೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಯೋಧರು

◆ ನಿಮ್ಮ ಬರವಣಿಗೆಯ ಕ್ರಮ ಹೇಗೆ? ಒಂದು ಕಡೆ ಹೇಗೆ ರೂಪು ತಳೆಯುತ್ತದೆ?

ಕಡೆ ಬರೆಯಲು ಹೊರಟಾಗ ಅದರ ಪೂರ್ಣ ಚಿತ್ರ ನನಗೇ ತಿಳಿದಿರುವದಿಲ್ಲ. ಮಬ್ಬಾಗಿ ಕಥಾಹಂದರವೇಂದು ಮನಸ್ಸಲ್ಲಿ ರೂಪಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಸಮಯ ಸರಿದಂತೆ ಅದಕ್ಕೆ ಪೂರಕವಾದ ಫೋಟೋಗಳು, ವಿಚಾರಗಳು ಸಿಗ್ನಲ್‌ತ್ವ. ಅಗತ್ಯಾದ ಅಧ್ಯಯನವನ್ನು ಕೇಗೊಂಡಿರುತ್ತೇನೆ. ಬರೆಯುತ್ತು ಬರೆಯುತ್ತು ಒಂದು ‘ಪಸಲ್’ನ ಒಂದೊಂದೇ ತಂಡುಗಳು ಜೊತೆಗೂಡಿ ಒಟ್ಟು ಚಿತ್ರ ಮೂಡಿ ನನಗೇ ಅನೇಕ ಬಾರಿ ಅಷ್ಟರಿಯಾಗಿಬಿಡುತ್ತೇನೆ.